

हवा प्रदूषण (प्रतिबंध व नियमन) संदर्भात राज्यस्तरीय हवा गुणवत्ता सनियंत्रण समिती (State level Air Quality Monitoring Committee) व राज्यस्तरीय सनियंत्रण व अंमलबजावणी समिती (State level Monitoring & Implementation Committee) गठीत करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : एनसीए २०१८/ प्र.क्र. १९६/ तां. क.-२
१५ वा मजला, नवीन प्रशासन भवन, हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय, मुंबई-४०००३२
दिनांक :- २१ फेब्रुवारी, २०२२.

वाचा:-

- १) पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम, १९८६ आतपर्यंत दुरुस्ती केल्याप्रमाणे.
- २) हवा (प्रदूषण प्रतिबंध व नियंत्रण) अधिनियम, १९८१ आजपर्यंत दुरुस्ती केल्याप्रमाणे.
- ३) मा. राष्ट्रीय हरीत लवाद, मुख्य खंडपीठ, नवी दिल्ली यांचा दि. ०८.१०.२०१८ रोजीचा आदेश.
- ४) पर्यावरण विभागाचा शासन निर्णय क्र.एनसीए२०१८/प्र.क्र.१९६/तां.क.-२, दि. ३१.१२.२०१८
- ५) केंद्रीय वित्त मंत्रालय(खर्च विभाग) नवी दिल्ली यांनी पारित केलेले दि.१०.८.२०२१ रोजीची मार्गदर्शक तत्वे.
- ६) राज्यस्तरीय हवा गुणवत्ता सनियंत्रण समितीच्या दि. १८.१.२०२२ रोजीच्या बैठकीचे इतिवृत्त.

प्रस्तावना:-

मा. राष्ट्रीय हरीत लवाद, मुख्य खंडपीठ, नवी दिल्ली यांच्या दि. ०८ ऑक्टोबर, २०१८ रोजीच्या निर्देशानुसार तसेच केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण मंडळाच्या दि. ०५ नोव्हेंबर २०१८ च्या पत्रानुसार हवा प्रदूषण (प्रतिबंध व नियमन) संबंधित कायद्यांच्या तरतुदींच्या योग्य अनुपालनासाठी १७ शहरामधील हवा प्रदूषण नियंत्रणाकरीता कृती आराखडा तयार करण्यास महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, मुंबई यांना निर्देश देण्यात आले होते. तसेच मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद, नवी दिल्ली यांच्या आदेशानुसार सदर कृती आराखडे अंतिम करण्याकरीता शासन निर्णय दि. ३१.१२.२०१८ अन्वये राज्यस्तरीय हवा गुणवत्ता सनियंत्रण समिती (State level Air Quality Monitoring Committee) स्थापन करण्यात आलेली आहे.

केंद्रीय वित्त मंत्रालय (खर्च विभाग), नवी दिल्ली यांनी दि.१०.०८.२०२१ रोजी पंधराव्या वित्त आयोगाच्या अंतिम अहवालामध्ये ७ व्या प्रकरणामध्ये समाविष्ट असलेल्या शहरी, स्थानिक संस्था अनुदान (Ambient Air Quality Component) वरील शिफारशींच्या अंमलबजावणीसाठी पारित केलेल्या मार्गदर्शक तत्वांच्या परिच्छेद क्र. १२ नुसार राज्यस्तरीय सनियंत्रण व अंमलबजावणी समिती (State level Monitoring & Implementation Committee) स्थापन करणेबाबत केंद्रीय पर्यावरण व वन वातावरणीय बदल मंत्रालय, नवी दिल्ली यांनी दि. १४.१०.२०२१ रोजी निर्देश दिलेले आहेत.

राज्यस्तरीय हवा गुणवत्ता सनियंत्रण समितीच्या दि. १८.०१.२०२२ रोजी झालेल्या बैठकीमध्ये केंद्रीय वित्त मंत्रालय (खर्च विभाग), नवी दिल्ली यांनी दि. १०.८.२०२१ रोजी पारित केलेल्या मार्गदर्शक तत्वांनुसार, शासनाने दि. ३१.१२.२०१८ रोजी गठीत केलेल्या राज्यस्तरीय हवा गुणवत्ता सनियंत्रण समितीमध्ये अतिरिक्त ३ सदस्यांची नियुक्ती करून सुधारित राज्यस्तरीय हवा गुणवत्ता सनियंत्रण समिती (State level Air Quality

Monitoring Committee) व राज्यस्तरीय सनियंत्रण व अंमलबजावणी समिती (State level Monitoring & Implementation Committee) गठीत करणेबाबतचा निर्णय घेण्यात आलेला आहे. त्यानुसार खालीलप्रमाणे शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

शासन निर्णय :-

मा. राष्ट्रीय हरीत लवाद, मुख्य खंडपीठ, नवी दिल्ली तसेच केंद्रीय पर्यावरण व वन वातावरणीय बदल मंत्रालय, नवी दिल्ली यांनी दिलेल्या निर्देशानुसार तसेच खालीलप्रमाणे राज्यस्तरीय हवा गुणवत्ता सनियंत्रण समिती (State level Air Quality Monitoring Committee) व राज्यस्तरीय सनियंत्रण व अंमलबजावणी समिती (State level Monitoring & Implementation Committee) गठीत करण्यात येत असून या समितीचा आढावा मा. मुख्य सचिव नियमितपणे घेतील.

अ.क्र.	सदस्य	पद
१	प्रधान सचिव, पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२	अध्यक्ष
२	अपर मुख्य सचिव (परिवहन व बंदरे), गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.	सदस्य
३	अपर मुख्य सचिव, उद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२	सदस्य
४	सचिव, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२	सदस्य
५	प्रधान सचिव, कृषी विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२	सदस्य
६	अध्यक्ष, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, मुंबई	सदस्य
७	संचालक (पर्यावरण व वातावरणीय बदल), मंत्रालय, मुंबई-४०००३२.	सदस्य
८	केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, नवी दिल्ली यांचे प्रतिनिधी	सदस्य
९	स्टेट चेंबर ऑफ कॉमर्स अँड इंडस्ट्रीज मुंबई यांचे प्रतिनिधी	सदस्य
१०	सदस्य सचिव, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, मुंबई	सदस्य सचिव

२. राज्यस्तरीय समितीच्या कार्यकक्षा खालीलप्रमाणे राहतील.

- १) सदर समिती विशेषतः उपरोल्लेखित आदेशातील तरतूदी तसेच हवा प्रदूषण (प्रतिबंध व नियंत्रण) संबंधित कायद्यातील तरतुदींचे अनुपालन करण्यासाठी जबाबदार राहिल.
- २) समितीने कृती आराखडा तयार करावा व त्याचे पूर्व वितरण करून त्याच्या अंमलबजावणीची दक्षता घ्यावी.
- ३) एखाद्या प्रसंगी समितीच्या ध्येय धोरणांची परिणामकारक अंमलबजावणी करण्यासाठी दुसऱ्या विभागातील, अथवा संशोधन संस्थांतील अधिकारी/तज्ज्ञ यांना आमंत्रित करण्याचे अथवा वेळप्रसंगी त्यांच्यावर समन्स बजावण्याचे अधिकार राज्य समितीच्या अध्यक्षांना असतील. अशा व्यक्ती/ तज्ज्ञ यांना समितीसमोर उपस्थित राहून ती माहिती देणे बंधनकारक आहे.
- ४) सदर समितीद्वारे मा. राष्ट्रीय हरीत लवादाच्या दिनांक ०८ ऑक्टोबर, २०१८ रोजीच्या आदेशामध्ये समाविष्ट केलेल्या निर्देशांचे पालन केले जाईल.

३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२२०२२१११५६३१५९०४ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(सं. शा. कांबळे)
उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:-

- १) मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२
- २) मा.मंत्री (पर्यावरण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२
- ३) मा. राज्यमंत्री (पर्यावरण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२
- ४) मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई-३२
- ५) अपर मुख्य सचिव, गृह विभाग (परिवहन), मंत्रालय, मुंबई-३२
- ६) प्रधान सचिव, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
- ७) प्रधान सचिव, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
- ८) प्रधान सचिव, कृषी विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
- ९) अध्यक्ष, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, मुंबई-३२
- १०) सदस्य सचिव, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, मुंबई
- ११) संचालक, पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
- १२) केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, नवी दिल्ली यांचे प्रतिनिधी
- १३) स्टेट चेंबर ऑफ कॉमर्स अँड इंडस्ट्रीज, मुंबई यांचे प्रतिनिधी
- १४) निवड नस्ती.